

neurosurgical treatment of penetrating head injury with depressed skull fractures, cerebral and dura tumors.

At the present time auto and allografts, animal origin materials (xenografts) and synthetic materials are used for this purpose. Chitosan - a natural origin polysaccharide, it is a potential candidate to be the medical dural substitute device for the creation of medical dural substitute.

The aim of the study was to compare the biological properties of a new chitosan based implant for duraplasty and biological origin materials.

We have studied the physicochemical characteristics (strength

parameters and degradation) of the new material in comparison with existing medical substitutes and examined implants cytotoxicity using cell cultures.

The study found that the chitin and chitosan based material has satisfying biodegradation and strength, which are not inferior to existing analogues. Moreover chitin-chitosan membrane does not cause toxic effects on the culture cells and stimulates fibroblast proliferation.

Key words: biomaterials, chitosan, dura mater.

Надійшла 22.06.2015 року.

УДК 371.315+378.147+616-071+612.66+65.012.2

Кравчук І.В.

Викладання циклу “Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї” студентам вищих навчальних закладів

Кафедра акушерства і гінекології ім. І.Д. Ланового (зав. каф. – проф. Н.І. Генік)

ДВНЗ “Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ, Україна, e-mail: kivvi@i.ua

Резюме. У статті висвітлено особливості викладання циклу “Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї” студентам вищих навчальних закладів. Репродуктивне здоров’я є невід’ємною складовою частиною здоров’я нації і має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку суспільства. Викладання дисципліни “Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї” у вищих навчальних закладах має на меті підготувати фахівців, які могли б кваліфіковано консультувати з питань формування репродуктивного здоров’я у молоді, удосконалення системи планування сім’ї, вибору оптимальної контрацепції різними групами населення.

Ключові слова: репродуктивне здоров’я, планування сім’ї, викладання, студенти.

Особлива увага при підготовці студентів вищих навчальних закладів надається вивченню циклу “Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї”. За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров’я, репродуктивне здоров’я – це стан повного фізичного, розумового і соціального благополуччя, а не просто відсутність хвороб репродуктивної системи чи порушення її функцій. Таким чином, репродуктивне здоров’я означає можливість задовільного та безпечного статевого життя, здатність до відтворення та можливості вирішувати, коли і як часто це робити [5]. Це, вочевидь, передбачає право чоловіків та жінок на інформацію та доступ до безпечних, ефективних, доступних за ціною і прийнятних методів планування сім’ї та інших обраних ними методів регулювання народжуваності, які не суперечать закону, а також право доступу до відповідних послуг з охорони здоров’я, які дають змогу жінці безпечно перенести вагітність, пологи і дають батькам найкращу можливість народити здорову дитину [4].

Особливе занепокоєння викликає сучасний стан репродуктивного здоров’я в Україні, яке є невід’ємною складовою частиною здоров’я нації в цілому і має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку суспільства. Сучасний світ, його жорсткі вимоги до людини, численні обов’язки призвели до зниження народжуваності в усіх промислово розвинутих країнах світу. В таких умовах молоді подружні пари можливості народження дитини співвідносять зі своїми потребами та можливостями життя [2].

Комплекс заходів, здійснених протягом останніх років у рамках Національної програми “Репродуктивне здоров’я 2006–2015”, сприяв позитивним змінам у цій сфері: створено службу планування сім’ї, підвищився рівень обізнаності населення щодо здорового способу життя, безпечної статевої поведінки, відповідального батьківства, методів профілак-

тики непланованої вагітності, використання сучасних методів контрацепції. Основними завданнями Програми є: створення умов безпечного материнства; формування репродуктивного здоров’я у дітей та молоді; удосконалення системи планування сім’ї; збереження репродуктивного здоров’я населення.

Планування сім’ї як суттєвий елемент первинної медичної допомоги в Україні, включає такі види діяльності:

- інформація і консультування населення з питань планування сім’ї;
- організація служб планування сім’ї;
- забезпечення населення засобами контрацепції;
- лікування безпліддя та сексуальних розладів;
- підвищення рівня знань та кваліфікації з даної проблеми акушерів-гінекологів, лікарів інших спеціальностей, а також медичних працівників середньої ланки, насамперед акушерок фельдшерсько-акушерських пунктів;
- поглиблення і розширення роботи щодо статевого виховання дітей та підлітків, підготовки вчителів і батьків по питанню статевого розвитку дітей;
- підвищення якості медичних послуг в службі планування сім’ї [3].

Навчальну програму з дисципліни “Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї” для вищих медичних навчальних закладів України I—III рівнів акредитації складено для спеціальності 5.12010101 “Лікувальна справа” відповідно до складових галузевих стандартів вищої освіти — ОКХ і ОПП, затверджених МОН України і МОЗ України в 2011 р. та навчальних планів 2011 р. Навчальним планом для вивчення дисципліни передбачено 54 год, з них лекції — 9, навчальна практика під керівництвом викладача — 26, самостійна позааудиторна робота студентів — 19 год [1].

Викладання дисципліни “Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї” у вищих навчальних закладах має на меті підготувати фахівців, які могли б кваліфіковано консультувати з питань формування репродуктивного здоров’я у молоді, удосконалення системи планування сім’ї, вибору оптимальної контрацепції різними групами населення. Завдання дисципліни надати конкретні знання та вміння студентам з сукупності методів, прийомів і послуг, що впливають на репродуктивну функцію. Вирішити проблему народження здорових, бажаних дітей, регулювати інтервали між вагітностями, вибирати час народження дитини та кількість дітей в сім’ї — це головні аспекти планування сім’ї. Теоретичні заняття бажано проводити у вигляді лекцій-бесід,

що сприяє зацікавленості аудиторії до предмета. При проведенні навчальної практики рекомендовано використовувати роботу в малих групах, яким пропонувати оформлення фліп-карт, розігрування клінічних ситуацій, проведення консультування.

Вихідний рівень знань по циклу “Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї” забезпечується наступними кафедрами: анатомії людини, нормальної фізіології, медичної хімії, мікробіології, медичної та біологічної фізики, іноземної мови, філософії. “Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї” як навчальна дисципліна інтегрується з такими дисциплінами: терапія, педіатрія, хірургія, інфекційні хвороби, анестезіологія та реаніматологія. Необхідною умовою оптимальної інтеграції між кафедрами є єдині концепції класифікації та викладання матеріалу. Зв’язок між дисциплінами здійснюється шляхом проведення міжкафедральних учбово-методичних конференцій, педагогічних читань, участь у роботі профільних методкомів, міжкафедральних взаємовідвідувань лекцій та практичних занять. З метою активзації та інтенсифікації навчання використовують такі методи: розв’язування тестових завдань на практичних заняттях згідно тематики заняття; розв’язування ситуаційних задач на практичних заняттях; виписування рецептів фармакологічних препаратів; відпрацювання практичних навичок на фантомах; письмові індивідуальні завдання за тематикою практичних занять; робота в малих групах; розігрування клінічних ситуацій; проведення консультування; опрацювання додаткової літератури [1].

Після вивчення дисципліни *студенти повинні знати*: переваги планування сім’ї; оцінку пацієнтів; групи контрацептивів; механізм дії; переваги, недоліки різних методів контрацепції. *Студенти повинні вміти* консультувати різні групи населення з питань репродуктивного здоров’я та планування сім’ї. *Студенти мають бути поінформовані про*:

- основні принципи організації діяльності служби планування сім’ї в Україні;
- вітчизняні наукові дослідження щодо організації діяльності служби планування сім’ї в Україні;
- технології застосування того чи іншого методу контрацепції;
- нові лікарські засоби і методи їх застосування;
- наявність у регіоні закладів охорони здоров’я, в яких надаються послуги з питань планування сім’ї;
- стан захворюваності на гінекологічні хвороби в регіоні та країні;
- створення ефективної політики у формуванні та збереженні репродуктивного здоров’я, доступності послуг служби планування сім’ї для населення.

Література

1. Навчальна програма “Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї” для вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів I—III рівнів акредитації за спеціальністю 5.12010101 “Лікувальна справа” 2011 року.
2. Назарова І.Б., Посипкіна Н.М. Репродуктивне здоров’я та планування сім’ї: Підруч. – 2-ге вид. – К.: Медицина, 2008. – 224 с. ISBN: 978-966-8144-95-0.
3. Планування сім’ї / За ред. Жилки Н.Я., Вовк І.Б. – Київ, 2006. – 296 с.
4. Contraception and health / J. Cleland, A. Conde-Agudelo, H. Peterson [et al.] // The Lancet. – 2012. – № 380 (9837). – P. 149–156.
5. The world health report 2008: primary health care – now more than ever. Geneva: World Health Organization; 2008.

Кравчук І.В.

Преподавание цикла “Репродуктивное здоровье и планирование семьи” студентам высших учебных заведений

Кафедра акушерства и гинекологии им. И.Д. Ланового (зав. каф. – проф. Н.И. Геньк)

ГВУЗ «Ивано-Франковский национальный медицинский университет, г. Ивано-Франковск, Украина, e-mail: kivvi@i.ua

Резюме. В статье освещены особенности преподавания цикла “Репродуктивное здоровье и планирование семьи” студентам высших учебных заведений. Репродуктивное здоровье является неотъемлемой составной частью здоровья нации и имеет стратегическое значение для обеспечения устойчивого развития общества. Преподавание дисциплины “Репродуктивное здоровье и планирование семьи” в высших учебных заведениях имеет целью подготовить специалистов, которые могли бы квалифицированно консультировать по вопросам формирования репродуктивного здоровья молодежи, усовершенствования системы планирования семьи, выбора оптимальной контрацепции различными группами населения.

Ключевые слова: репродуктивное здоровье, планирование семьи, преподавание, студенты.

Кравчук І.В.

Teaching of the Class “Reproductive Health and Family Planning” to Medical University Students

Lanovyy Department of Obstetrics and Gynecology (Head. Department – prof. Henyk N.) State University, “Ivano-Frankivsk National Medical University (IFNMU)”, Ivano-Frankivsk, Ukraine, e-mail: kivvi@i.ua

Abstract. The article highlights teaching particularities of the class “Reproductive Health And Family Planning” to medical university students. Reproductive health is an integral part of the nation’s health and is of strategic importance for sustainable development of the country. Teaching the class “Reproductive Health And Family Planning” in university setting aims to prepare future medical professionals to be competent in providing advise about formation of the reproductive health of young people, family planning and choosing optimal contraceptive methods for different patient populations.

Keywords: reproductive health, family planning, teaching, students.

Надійшла 22.06.2015 року.